

ТРИ ЦЕНТИ В З'ЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ. П'ЯТЬ ЦЕНТІВ ЗА ГРАНИЦЮ З'ЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ.

Тел. „Свобода“: BERgen 4-0237. — Тел. У. Н. Сокоу: BERgen 4-1016 4-0807

THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA. FIVE CENTS ELSEWHERE.

Корегідор, Бомбардований в Одному Дні аж 12 Разів, Держиться по Геройськи - Вдарено Бомбою Японський Літаконосець - Індія Певно Піде Проти Японії - В Бурмі Японці Знову Сильно Наступають з Деяким Успіхом

КОРЕГІДОР ВІДБИВ 12 ПОВІТРЯНИХ НАПАДІВ ПРОТЯГОМ ДНЯ

ВАШИНГТОН. — Департамент війни подає, що американсько-філіппінська залога Корегідору, укріпленої твердині при вході до Манільського Заливу, була предметом нещадних японських повітряних рейдів. Протягом одного дня таких рейдів було аж 12. Добре вправлена проти-летунська артилерія держала ворожі літаки дуже високо, тому то й наслідки тих налетів незначні. Японська артилерія, уставлена на півострові Батаан, може тепер обстрілювати безпосередню Корегідор. Та не зважаючи на це, як доносить ген. Вейнрайт, японці досі не зуміли заподіяти жадної значної шкоди оборонцям Корегідору. Про бої на острові Себу (острів, що належить до Філіппин) нема покищо точніших звідомлень, одначе в комунікаті згадується, що перед кількома днями японці висадили там кільканадцять тисяч свого війська. Американський торпедовий мотор затопив при берегах Себу один японський корабель, що належав до класу „Васкума“.

ПЕРЕБІРАЮТЬ ОГРАНИЧЕННЯ ЧИНОСНОГО ПРАВО В АМЕРИЦІ

ВАШИНГТОН. — Федеральний уряд розглядає тепер справу затіснення контролю над всією чужомовною пресою, що появляється в Америці. Хоч ця справа є в департаменті справедливості від кількох тижнів, проте досі не досягнуто ще якогось рішення. В Америці друкується тепер около 1,600 часописів і журналів в чужих мовах, з того 220 німецьких (в тому 13 щоденників), 150 італійських (8 щоденників) та 25 японських (5 щоденників). Військові влади є за те, щоб замкнути цілком німецьку, італійську й японську пресу, а часописи в інших чужих мовах повинні одержати відповідний дозвіл на друкування від федерального уряду. Причиною такого становища військових властей є це, що для контролю преси тих народів, що ведуть війну з Америкою, треба посвятити багато праці, бо прийшлосяб перекладати майже кожну стрічку друкованого слова. Ще й тоді нема певності, чи в тих газетах не друкуються шифровані тайні інструкції для ворожих агентів. Знова проти замкнення цієї преси промовляє факт, що багато чужинців читає виключно пресу в своїй мові й тому може знати всі розпорядження уряду в справі реєстрації чужинців, та всяких інших урядових потягнень. До найчисленнішої чужомовної преси належать по тих вичислених газети: жидівські, польські, еспанські й т. д.

ЕПІСКОП МАНІНГ ВЗИВАЄ ДО ДОПОМОГИ КИТАЄВИ

НЬЮ ЙОРК. — Підносячи геройські заслуги китайського народу, що від кількох літ бореться з японською агресією, єпископ Манінг виголосив проповідь в протестантській єпископальній катедрі на Вест 92-й вулиці, в якій звазив американців, щоб вони за всяку ціну піддержали цю грошеву кампанію, яка тепер ведеться в Америці для допомоги Китаєви. Єпископ твердив, що Китай займає дуже важне місце в колі Об'єднаних Народів.

РУЗВЕЛТ КАЖЕ, ЩО „ЮСО“ Є НЕОБХІДНЕ ДЛЯ ПЕРЕМОГИ

ВАШИНГТОН. — Президент Рузвельт, у листі до Поля В. МекНотта, федерального адміністратора забезпечення, заявив, що „Юнайтед Сервіс Організаційшенс“ виконує надзвичайно корисну та похвальну річ для збройних сил Америки. На основі звідомлення з минулого року (президент переконався, що згадана організація виконала дійсно приміру гідну працю й тому заслуговує на повну піддержку з боку кожного американського громадянина й громадянки.

КАТАСТРОФА ДВОХ ВІЙСЬКОВИХ БОМБОВИКІВ

ЛІВЕРМОР (Каліфорнія). — Чотирнадцять морських летунів загинуло, а стільки само було поранених, коли в повітрі зустрілися два великі військові бомбовики, що виконували стежу над західним побережжям. Морські влади не опублікували скорше імен жертв аж поки не повідомили їх найближчих про катастрофу.

ВІЗІД АМЕРИКАНСЬКИХ ДИПЛОМАТІВ З ТОКІО

ТОКІО. — М. С. Меєрс, американський генеральний консуль та 13 інших консулярних американських урядовців виїхали кораблем до Шангаю, де очікуватимуть на виміну з тими японськими дипломатами, які тепер придержані в З'лучених Державах. З американськими дипломатами виїхав також британський генеральний консуль А. П. Блонт з своїм штабом урядовців, котрий також чекає на виміну за тих японських дипломатів, що є тепер в Англії.

АМЕРИКАНСЬКА ДОПОМОГА ПІДНОСИТЬ СЕРЦЯ АВСТРАЛІЙЦІВ

АМЕРИКАНСЬКА КВАТИРА (Австрія). — Сталий наплив американської допомоги в людях та воєнному матеріалі підносить на душі австралійців та гартує їх до надходячої боротьби, яку вони сподіються вести з японськими наїзниками. Хоч війна на Північному Тихому океані є досить велика американська експедиційна армія; на кожному кроці видно сліди американської організації та впливу. Коли ще перед кількома місяцями американська допомога для Австралії була лиш сном, нині це є реальна дійсність для австралійців. На численних військових аеродромах видно багато американських літаків та летунів, котрі нетерпеливо ждуть, коли будуть післані на фронт проти японців. Між австралійцями та американцями панує тісна співпраця та згода.

ЯПОНСЬКІ ПРИГОТУВАННЯ ДЛЯ ЕКСПЛЮАТАЦІЇ ПІДБИТИХ КРАЇВ

ВАШИНГТОН. — „Офіс Фактів і Чисел“ подає, що в японському кабінеті створено спеціальний апарат, котрий має займатися експлуатацією здобутих країв. І так після здобуття чужої території негайно впроваджується в життя шкловиту військову контролю над окупованою територією та її мешканцями, нагляд над всім економічним життям, переводиться конфіскація та висилка харчевих припасів до Японії. В планах японців є планувати

ЗАТОПЛЕНО ПОВОВНО ОДИН КОРАБЕЛЬ

ЛЮВС (Дел.). — Морські влади подають, що ворожа субмарина затопила при берегах Америки один американський корабель середньої величини. Між врятованими в рятувочній лодці прибуло 8 мужчик, 2 жінки та 3-літня дівчина, якої мама згинула підчас 13-денної мандрівки в отавертому човні на морі.

ТЯЖКА ПОВІТРЯНА БОРОТЬБА НАД ФРАНЦІЄЮ

ЛОНДОН. — Бритійські бомбовики і бойові літаки виконали масовий налет на французькі промислові центри. Але їх в дорозі несподівано зустріли у великій числі німецькі літаки і вивязалась в повітрі страшна боротьба, якої не було від 1940, коли то Німеччина своїми масовими налетами хотіла покорити Англію. Бритійці втратили 14 літаків. З німецьких літаків певно було знищених чотири, а мабуть знищено більше.

ЯПОНЦІ В БУРМІ ПОСУВАЮТЬСЯ ВПЕРЕД

ЛОНДОН. — Японські війська посуваються з полудня на північ і чимраз більше загрожують британським нафтовим полям в долині ріки Іраваді. Вони продерлись вже на сто миль від здобутого недавно міста Пром. Зате китайські частини біля Тунгу держаться досить добре. Їх піддержує слава американська повітряна ескадра, зложена з летунів-добровольців.

ГЕН. БЕНЕТ ПРО ОБОРОНУ СІНГАПУРУ

МЕЛБОРН. — Австралійський генерал Бенет, який командував австралійськими військами в Малаї і Сінгапурі, що знаходився під найвищою командою британського генерала Персівала, заявив, що генерал Персівал не міг краще обороняти Сінгапур, ніж обороняв. Він не винен, що Сінгапур впав. Причиною втрати Сінгапуру було те, що британські сили були дуже малі. Загально люди думали, що в Сінгапурі було 80,000 війська. Це хибна думка. Стільки війська, включаючи тубильців, було в цілій Малаї на початку війни. Опісля те число дуже змаліло. А коли прийшло до оборони Сінгапуру, то залишилось зовсім мало. Один батальон, говорив ген. Бенет, мусів обороняти чотири милі фронту.

ЖЕРТВИ ЯПОНСЬКОГО НАІЗДУ НА БАТААН. Філіппінці, ранених у боях, у котрих вони билися рама об рама з американцями, поставили на носі, щоб їх віднести до шпиталю даліше від фронтової лінії.

НАСЛІДКИ НЕВДАЧІ ІНДІЙСЬКО-БРИТІЙСЬКИХ ПЕРЕГОВОРІВ

ЛОНДОН. — Гіндуський націоналістичний провідник, Пандіт Явагарялль Негру, заявив, що хоч індійські партії відкинули британські пропозиції і далі переговори цілковито зірвані, проте Індія не буде байдуже відноситись до війни і до загрози з боку японців, а буде по своїй силі боротись з японською інвазією. Бо японці, всупереч деяким наївним індійцям, не йдуть визволяти Індії, тільки йдуть в цілі підвою Індії, а в найкращім випадку йдуть туди, щоб розправитись з британською силою. Негру заявив, що це для світа булоб нещастям, колиб виграли Держави Осі. Та водночас він нарікав на британців, що не дадуть Індії повної волі. Він навіть нарікав на свого ніби давнього приятеля, сера Стаффорда Кріпса, що той натаврував індійських провідників, мовляв, вони торгуються немов крамарі на базарі.

Дійсні причини відмови прийняти британські пропозиції були подані в комунікатах двох найбільших індійських парвходить, що це не порозуміння. Гіндуси ніяк не хотіли допускати до поділу Індії, а магометани хотіли виразніших застережень, що по війні вони дістануть окрему самоуправу і право відокремлення. Англія, після розбиття переговорів відтягнула свої пропозиції надання домінії для Індії. Проте в Англії таке переконання, що ті переговори принесли певні користі. Вони виявили добру волю з боку Англії і представили перед світом дійсні причини, які недопускають до поладження індійського питання. Серед англійських кол панує думка, що переговори між індійцями і британцями незадовго знов розпочнуться. Щобільше, хоч переговори розбились і Англія відтягнула свої пропозиції, проте британський уряд планує для Індії далекойдучі політичні зміни.

БЕВИН ПРО НАДХОДЯЧУ ОФЕНЗИВУ АЛІАНТІВ

ЛОНДОН. — Бритійський міністер праці Ернест Бевін, який передтим переговорював з американським представником в Лондоні, Геріом Гопкінсом, заявив, що офензива аліантів проти німців вже в короткому часі розпочнеться. Та офензива опиратимься на значний перевазі аліантів. Нині, говорив Бевін, Британія сама виробляє вже стільки літаків, що Німеччина. А Америка, додав він, вже в кількох тижнях буде стільки виробляти, що Німеччина, Італія і Японія до купи. Цими повітряними флотами аліанти будуть ослаблювати Німеччину з середини. Наступні шість місяців будуть дуже критичні, говорив Бевін.

МІРОВІ ПРОПОЗИЦІЇ НІМЦІВ

СТОКГОЛЬМ. — До Стокгольму приїхав ніби в особистих справах один визначний німецький індустріаліст, який відразу почав шукати контакту з британськими урядовими представниками. Вкінці йому вдалося той контакт навести. Як говорять чутки, той німець предложив англійцям в імені Гітлера ще одні пропозиції замирення і ті пропозиції мають бути „остаточні“. Після того піде боротьба на життя і смерть. Гітлер, подібно як його післянець Гес, мав щераз заявити, що не хоче воювати з Англією. Він хоче з нею замиритись і навіть готов поробити певні уступки в користь англійських союзників, з виїмком Советів. Він хоче цілковито вільної руки у відношенні до Советів. Міжнародні знавці кажуть, що в Німеччині панують нині два погляди на дальше ведення війни: один каже напасти на Англію і її знищити, а опісля кинутись на Совети і їх добити, інший каже за всяку ціну погодитись з Англією і тоді кинутись на Совети.

НІМЕЦЬКА ОФЕНЗИВА НА СХОДІ

МОСКВА. — Один з советських комісарів висловив думку, що він майже певний, що німці з весною не підуть офензивою на Совети. Свої закінчення він опирав на тім, що німці посилають на советський фронт дуже мізерні резерви; ті резерви не вишколені, або складаються з старих покалічених людей. Крім того німецька пропаганда чомусь тепер почала широко розписуватись про дощі в Советях, мабуть підготовляючи в той спосіб своїх людей до думки, що на советським фронті нема чого тепер сподіватись перемог.

ПОЛЬСЬКА АРМІЯ ПІДЕ НА БЛИЗЬКИЙ СХІД

ІСТАНБУЛ. — Польська армія в числі 50,000, яку створено на советській території, посувається через Каспійське море в напрямку Ірану. Там вона увільнить австралійське військо, яке буде повернене на інший фронт.

"СВОБОДА" (Ukrainian Daily)
FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays
by the Ukrainian Press and Book Company, Inc.,
at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J.
on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103
of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

Письмовий текст оголошення має бути в адміністрації 48 годин перед
появою числа, в котрім оголошувач хоче мати своє оголошення.

За оголошення редакція не відповідає.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

3 Копії належить псилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

Адреса: "СВОБОДА", P. O. Box 346, JERSEY CITY, N. J.

Поступили - Нерозумно

Все-Індійський Конгрес і Мусульманська Ліга відкинули остаточну пропозицію британського уряду в справі надання Індії повну незалежність тепер, а з тим і віддання цілої оборони краю в індійські руки.

Як легко догадатись, в Англії заважило те останнє. Бритійський уряд ніяк не може на те згодитись. Це ж немисливо тепер виконати в такий спосіб, щоб на тому не потерпіла загальна воєнна справа. А що до цього Англія звязана не тільки своїм власним інтересом, але інтересами Америки, згд. усіх тих, що входять у склад Об'єднаних Держав, та які тепер ведуть війну спільно.

Ось так закінчилась дипломатична місія сера Стефорта Кріпса. Стануло на тому: Нехай усе іде далі своїм ладом!

Як би не те, що японські війська станули вже майже в воротах Індії, то та подія не булаб нічим особливим у процесі налагодження відносин між Англією і Індією. Кожний розуміє, що й найбільший політичний геній не розв'язує таких проблем за одним махом. Та все це комплікують вимоги війни, а маючи їх на увазі, булоб далеко краще, колиб у тому критичному часі можна було ясно сказати, що сотні мільйонів населення Індії отверто рішилися звязати свою долю цілковито з Об'єднаними Державами і віддати все, що треба, щоб ту війну виграти. Вже сама така постава, виявлена в теперішньому моменті, булаб таким величезним моральним адутом, що не можливо навіть припускати, щоб Індія за те одинокое не добиласть по війні повноти своїх прав, або, щоб Англія не додержала свого слова. Тут уже ціла Америка постояла за це! І дуже можливо, що президент Рузвельт навіть і з тої причини вислав до Індії свого представника, своє осягнє. Отже, якщо в Індії не дуже додержали обіцянок Англії, то індійські провідники чейже знають, що Америка, навіть у своїй консервативній частині, є за те, щоб дати Індії повну свободу. А Америці залежить на Індії, бо вона готова власти жертвою агресії тих ворогів, з якими ми є у війні на життя і смерть. І тому ми так бажали повного замирення між Індією і Англією, щоб таким чином Індія могла поставити сильніший опір японському напасникови. Індія повинна теж мати на увазі, що президент Рузвельт постійно підкреслює, що Америка є і буде проти всяких поневолень. Значить, що ще й з того боку є передбачені п'ястий дні для Індії по вигрі Об'єднаних Держав. Колиж усі ті речі не заважили, то видно, що індійські провідники не покермувались у своїх рішеннях розумом, а тільки почуваннями, звязаними з минулим, а не будучим.

Та добре хоч те, що це все не означає, що вони та індійські маси є з Японією. Це певно ні. Вони теж будуть з нею боротись, якщо вона буде пробувати Індію підбивати.

Карло Чапек.
ПРИГОДА КАСОВОГО ЗЛОДІЯ ТА ПІДПАЛЯЧА

Потім збіглися люди й почали собі взаємно перешкоджувати в гашенні. Опісля прийшла вогнева сторожа — то знаєте, «фаерман» мусить наперед передагнутися, заки зачне гасити. Одне за той час почав горіти вже другий будинок, а до вечора сполеліло їх п'ятнадцять. Хто хоче бачити порядну пожежу, мусить йти на село або до містечка. У великімі місті це вже не те, та дивитися радше на штучки вогневої сторожі, ніж на пожежу. Найліпше є, коли можете самі помагати гасити, або вкільки коли можете радити тим іншим, як мали би гасити. Гасити, то гарна робота, як воно так сичить і тріскотить. Одне несити воду з потоку, це чоловік робить не радо. — В людині є щось дивного: коли вже бачить якусь нещастя, так майже бажє, щоб було порядне. Велика пожежа або велика повінь то якось так чоловіка розвору-

СЕРЕД „СОЮЗНИКІВ“

Ті, що радіб бачити большевизм в Америці, закидають нам односторонність у відношенні до Советів. Зокрема накидаються на нас українські большевики за те, що ми не пишемо, що українському народови добре поводитись під комуністичним і диктаторським режимом. Кажуть, що ми все те представляємо в неправдивім світлі. Очевидно, що нас це не турбує, що думають про нас агенти чужих режимів і ідеологій. Та проте варт навести, що думають про большевиків — їхні союзники. Це є поляки. Отже, чим для них є советський уряд, та як він з ними поступає?

Як знаємо, Польща є заприязнена з Советами. Польська державна армія бореться поруч з большевицькою проти гітлерівських полків. Польський прем'єр Сікорський в Вашингтоні заявив, що Америка і Британія мусять дати всяку поміч Советам, бо вдержання Советів є кінечне для вигри цієї війни. Навіть про польські границі з Советами він для загального вжитку, говорив не багато, а лише впевняв, що та справа буде поладжена по закінченні війни. З цього виходило, що поляки, принаймні офіційно, відносяться до Советів дуже льюбно. Маючи те на увазі, подухаймо, що пише ньюйорський „Новий Св'ят“ з 26. березня ц. р., що містить статтю бувшого польського міністра І. Матушевського, в якій він, між іншим, пише про Совети ось що:

„Злочин, dokonаний на мільйонах поляків, громадян того краю, з яким Совети були в мирних зносинах, на котрий напали не з причини суперечки, тільки нещастя тогож краю — злочин засланця, голоду, нужди, тортур, тюрем, висилки з нещасною обличчям повторний об'їв тотального звородіння. Переслідування поляків з боку Советів не ріжнилися від переслідувань поляків з боку Гітлера: ті самі методи, засланця, конфіскації, табори, тюрми, примусові роботи і засуди смерті. Отож, могло здаватися, що підписання з боку польського уряду умови, що розрішила Совети з того злочину, ба — через ужиття слова „амністия“ надавала йому сповидної легальности — повинно було склонити Кремль до якнайскоршого затертя слідів свого потворного поступовання.

„Ріжні урядові особистости, починаючи від хвильного представника уряду польської республіки в Москві, п. Ретінгера — виставляють Советам

Було полудне. Сонце пекло. Той жандарм ходить по тім згарищі та думає собі, тепер то хіба чорт пізнав би, як воно було. Пане Антін, каже нараз, що це вам там угорі влискується на тім бальку? — Там була вишка (горіще), сказав сідлар, то мабуть якийсь гребінець. — На гребінь воно не виглядає, повідає жандарм, це радше наче зеркальце, скадав сідлар, таж там на вищі була лише солома. — А то такі зеркальце, каже жандарм, я вам це докажу. — І приставив собі пожежну драбину до того обгорілого балька, виліз нагору таж каже: Щоби ви знали, пане Антін, це ані гребінець ані зеркальце, а кругле скольце, приправлене до того сволока. — Прощу вас, навіщо це? — А то мене дурень, сказав сідлар, то тим певно бавився діти. — Аж нараз той жандарм, коли так дивився на це скольце, як вам не скрикну: Ах! це чорт, таж воно пече! Що це? — І схопився за ніс. — Ергот! — зверещав удруге, тепер воно мені попекло руку! Мерщій пане Антін, подайте мені який папір!

добре, бо це вона організувала одержу поміч. Поміч у грошах також була унеможливлена через фікцію грошової виміни. Внаслідок названих причин звільнення засланців було пічним іншим, а тільки викидуванням без засобів, годюдних і вичерпаних нуждарів — в невідоме. Майже в кожному транспорті прибували до Бузулуку крім живих — також померлі вдорозі.

„Візита ген. Сікорського поправила ситуацію. Ген. Сікорський дістав сто мільйонів позички. Можна квестіонувати „позичку“ там, де відшкодування повинно бути властивою формою; можна квестіонувати високість тої квоти: менше більше 50 рублів, це є по кільканих фунтів хліба, на голову. Але остаточно якіс засоби допомоги таки осягнено. По розмові Сікорський — Сталін допущено також представників амбасди до польських збірних точок: мінімум опіки почало зарисовуватись. Та назваж — ані „пропащій“ семитисячний табір не знайшовся, ані багато в'язнів не були відшукані. Дня 9. січня ц. р. ген. Сікорський сказав: „Всі, що до тепер не були звільнені з в'язниць, канцентраційних таборів і таборів примусової праці, відзискують вільність“. По п'яти місяцях — ще далі час будучий...”

Так кінчиться стаття І. Матушевського. З цього можна заключати, що коли советська влада поводитись ось так зо своїми союзниками і товаришами по зброї, то можна собі уявити, як вона поводитись з українським населенням, зокрема на західноукраїнських землях, яке, за переконанням большевиків, наскрізь просякло „українським націоналізмом“.

А чому не мало? Прецінь націоналізм це вроджене національне почуття, якого визбутись не можна. Автім — чому його визбуватись? Чому же розвиватись в повнім блеску, а український мусить пропадати? Скажуть большевицькі агенти, що такий закон сили. Можливо, що так. Але тут в Америці той закон сили не є основою нашого життя, нашого політичного устрою і нашого способу думання. І тому ми пишемо інакше як большевики теж і про українські справи, бо пишемо по американськи.

MAKE EVERY
PAY DAY
BOND DAY
JOIN THE PAY-ROLL
SAVINGS PLAN

де він тепер, одначе тут він відтоді не показувався. — Це вже довідаємося, чи то його сочка, сказав жандарм. — Пане Антін, телеграфуйте до міста, щоби сюди прислали ще двох жандармів. До тієї сочки не сміє мені ніхто навіть доторкнутись. Насамперед мусимо найти того хлопця. — Самособою, його й найшли. Був на науці в якогось калитника в зовсім іншій місті. І ледви той жандарм увійшов до робітні, той хлопець став тряситься наче листок. Сепе, кричить на нього той жандарм, де ти був тринадцятого червня? — Прощу, тут, жибинов хлопець, я тут від п'ятнадцятого лютого, а не відходив навіть на пів дня, я маю на це свідків. — Це правда сказав той калитник, я сам посвідчу йому те, тому, що живе в мене та мусить доглядати немовляти. — А хай це, озвався жандарм, коли так, то це вже не буде він. — А що це малоб бути з ним? — спитався той майстер-калитник. — Та, каже жандарм, було

Що Діється в Болгарії?

Журналіст Евген Ленгоф пише, що Болгарія — це політичний вулкан. Кров летиться там потоками. Від хвилі, коли в грудні, на приказ Гітлера квіслінгівський уряд в Софії вивів війну Великій Британії і Злученим Державам, масові екзекуції є щоденним явищем. Масу противників „нового ладу“ розстріляно вже в тім краю в перших початках гітлерівського наїзду. Одне те, що діється там тепер, перевищає все, що знає історія найбільшого терору за правління Імро, македонської революційної організації. Урядові часописи, видавані за німецькі гроші, подають щоденно лісту засуджених на смерть болгарських патріотів, котра в цифрах дорівнює лісті німецьких воєнних жертв, оголошуваних в гітлерівській пресі. Більшість тих мучеників, котрі своє життя посвячають „святій справі свободи і підземній протигітлерівській фронті“, буває обвинувачена за „терористичну діяльність“, спрямовану проти безпеки. Суспільство сильно противилось війні з Англією й Америкою, а виповідження війни заскочило населення, тимбільше, що наступило в ім'я „антикомінтернівського пакту“.

Підпис „Фільофа, положений на тім договорі, викликав вже тоді бурю протестів, бо болгарський нарід здавав собі з того справу, що це означає війну зо Советською Росією. Гітлер домагався, щоб виповідження війни Росії наступило водночас з виповідженням війни Англії і Злученим Державам. Це домагання Гітлера, висуване в Берліні Рібентропом, попірав гарячо німецький посол у Софії Бекерле на засіданні софійського кабінету. Несподівано одначе проявилась опозиція і чотири болгарські міністри загрозили виповідження війни Росії. Зробили вони це, не з особистих переконань, але попросту зо страху перед демонстраціями, розяреної публічної опінії. „Болгарська армія — заявили зазначені міністри — збунтується скорше і повалить короля, як мала би боротись з Росією“. Сотки болгарських воєнків — говорили даліше ті міністри, — втекли вже до Югославії і лутчається з партизанською армією, генерала Мігайловича.

Урядова дискусія тривала кілька годин. Міністер внутрішніх справ Грабовський пригадав останні акти саботажу. У Бургас — сказав він, — німецькі барки, збірники з бензиною, збіжжєм шпихлірі і воєнні знаряди згоріли. У нього підозріння, що тринадцятого червня в тому селі, як там воно до чорта, підпалив шопу сідлара Антона, а з ним пів села. — Тринадцятого червня? — спитав калитник збентежено. Слухайте, то цікаве. Тринадцятого червня той хлопець питався: Котрого маємо нині? Тринадцятого червня? То нині святого Антона, що? кажу вам, що нині щось станеться. В цюж мить той хлопець Сеп зірвався та хотів утікати. Та тут же жандарм держав його за обшівку. А по дорозі вже той хлопець признався жандармові: що мав злість на майстра Антона, тому, що той сідлар за ті його спроби бив його наче пса. Тому хотів пімститися на ньому й тому вираховув собі, де буде тринадцятого червня, на святого Антона, стояти найвище сонце, та що відповідно до того установа чо сочку, щоби запалити цю солому, потім, як він буде вже Бог зна де. Це все уладив уже в лютім, а потім пішов зі служби. Слухайте, в справі тієї сочки покликали потім астронома (Докладніше на сторінці 3-ій)

Скільки три болгарські полки острілювали патріоти. Були це болгарські війська, котрі брали участь у німецьких виправах зо спаданням парашутів. У Манастирі наступив вибух у тунелі, який німці доперва що скінчили. У Варні підпалено 18 бензинових цистерн.

Серед таких умов Бекерле згодився на „відрочення“ виповідження війни Росії.

Гестапо дістало ще більші повновласти. У дійсности поширення повновластей Гестапо було лиш чистою формальністю, бо його влада в Болгарії під проводом штурмового провідника Дрешля, є не обмежена. Гестапо виконує контролю над генеральним штабом, граничною поліцією, телеграфічною і телефонічною сіткою, військовими і портювими улаштуваннями. Гітлерівська влада забезпечила собі бюджет на вдержання поліції в 1942 р. у висоті 141.5 мільйонів левів (давніше 29 мільйонів). Дрешель співпрацює стисло з полковником Атанасом Пантевом, бувшим шефом поліції, а тепер предсідником найвищого військового суду. У половині грудня Гітлер нагородив його орденом „Вірла“ за „положені заслуги“, себто за видані ним вирокі смерті. Гестапо поробило теж всякі кроки в тім напрямі, щоби подробиці гарячкових німецьких приготувань до наступу на Кавказ через Туреччину не дійшли до публічного відома. У тій цілі Дрешель запровадив нові військові станції в Свіленград (головна квартира німців у Болгарії), а також у Пловдиві, котрі заховувалися в такий спосіб, неначе би ті граничні округи лежали взагалі поза обсягом болгарської юрисдикції й адміністрації.

Простір на північ від граничної лінії, повздовж ріки „заборонену стрелу“. Водночас з членами Гестапо прибув до Болгарії цілий штаб німецьких військових техніків. Під їхню кермою поставали нові склади амуніції, летовиска і склади бензини. Направлено знищені дороги і мости, щоби могли служити відділам повзів і значно скріплено протилетунську артилерію.

Новозаснована телефонічна лінія лутчає тепер Софію з німецькою квартирою в Свіленграді. У болгарських портах надоходить тепер не менше як 4,000 німецьких моряків. З терором іде впарі пропаганда кампанія в користь Німеччини. Гроші на цю ціль здобувається через щораз нові податки. Бюджет на 1942 р. передбиджує 38 мільйонів левів на самі пропагандні цілі. Значна частина того гроша йде до кишень ріжних квіслінгів, котрі при посередництві преси й летючок ведуть завзяту агітацію проти Туреччини і Советів. Головним полпечником шефа Гестапо є генерал Попов, який у деннику „Зора“ містить похвальні гимни в честь „нового ладу Гітлера“ і кпить зо Советів, котрих, згідно з його заповіддям, Гітлер цілковито розібе на весні б. р. Попов забуває однак подати до відома факт, що навіть у такім краю, наскрізь ріжним, як Болгарія, „новий лад“ став лиш причиною бід і голоду. Наслідки німецької політики грабежі ілюструє найліпше такий факт: Одного болгарського воєка засуджено в грудні м. р. на 4 роки в'язниці за „підбурювання“ своїх товаришів до протестів проти тривалому обнижжуванню порцій хліба, зредукованому вже до мінімуму. Цей самий болгарський уряд, що „в признанні заслуг Гітлера, покладає довкола болгарської справи“, вивів на його приказ війну західнім демократіям, обнижжє, на домагання тої самої людини денну порцію хліба для своїх громадян на дальших 25 відсотків.

АНГЛІЄЦЬ ПРО „СИЛЬНУ ПОЛЬЩУ”

Тим англійським політиком, що хотів би такої сильної Польщі, яку не можна було побороти є Ф. А. Войтг, один з визначніших англійських публіцистів, що висказує свої гадки в лондонському, широко поширеному часописі „Тайм і Тайд”. Уважають його за людину, що „знаменито орієнтується” в європейських справах. Цей публіцист від початку війни в статтях в англійській пресі, а головню на сторінках видаваного собою, місячника „Найтінг Сенчюрі”, вказує на величезну, на його гадку, роль, яку відіграє Польща в справі світового замирення.

Це становище Войгта є тим дивніше, що багато польських питань у передвоєнний період не завжди він розумів в такий спосіб, як цього бажали собі поляки. Він часто критикував дуже гостро політику Польщі супроти не-польських народів.

„Независимість Польщі” — пише тепер Войтг — „є передовсім потрібна для безпеки британських островів, потім для рівноваги сил в Європі. Іншими словами — для європейського миру. Тому не вистарчить, аби Польща відзначала незалежність. Ще треба, щоб була спроможна її вдержати”.

Войтг пише далі, що не вистарчить, щоб розбити Німеччину, але треба створити такі умовини, які унеможливають Німеччині відновлення зброєння. Найліпшим способом до цього, на гадку Войгта, є дати Польщі пильнувати Німеччину, щоб зробити Польщу жандармом Німеччини. „Можемо мати повне довіря, що поляки потраплять це зробити”, пише Войтг.

Далі Войтг пригадує, що Польща бажала в 1936 р. у неможливість зброєння Німеччини, та це не мало зрозуміння Франції і Б. Британії. „Якщо В. Британія і Франція були попередні Польщу в згадані роки, не мали ми другої світової війни” — твердить Войтг.

Застаючись над роллю Польщі в Європі, Войтг підкреслює, що сильна Польща є гарантією Советської Росії, як і самої навіть Німеччини. Польща, достатньо сильна, перевернує взаємні тертя тих двох потуг, твердить Войтг.

А яким способом можна буде створити сильну Польщу? Войтг виходить з того становища, що Польща є більше західним, як східним краєм, та що її природні політичні лінії ведуть радше в західній, як східній напрям. Тому хотів би Войтг пересунення польських границь в тім напрямі. Розуміється, що польські газети в Америці, згадуючи про це, не годяться під тим оглядом з автором. Вони є за давні східні границі Польщі. Зате, кажуть поляки, аргументи Войгта є надзвичайно справедливі в справі польських західних границь. Польські розумованні такі:

„Польща потребує доступу до Балтики, відповідно обширного, що надався би до створення морських і повітряних баз. У противний випадку Балтик знова станеться німецьким морем і Німеччина знова станеться морською потугою. Тому Польща мусить одержати Данію, як і Східню Прусію. Це викличе konieczність вимини населення. Німці самі дали приклад до цього, спрважуючи своїх земляків ззаграниці й поселяючи їх на місце виселених поляків. Велика Британія мусить мати на основі будучого мирового договору безпосередній доступ до Балтійського моря на те, щоб могла була негайно співпраця на морі з Польщею на випадок, колиб німці наново бажали узброї-

тись. Данію і Східню Прусію дадуть Польщі далеко сильнішу оборонну лінію, яку їй, яку мала вона до розпорядження в 1939 р., а крім цього вможливить це Польщі стати морською потугою, а разом з тим загрожувати Німеччині не лише зо сторони суші і повітря, але і від моря. Розв'яже це також і справу т. зв. „польського коритаря, що стався безпосередньо причиною другої світової війни”.

Войтг пише, що сильна і могоща Польща, на його гадку, потрібна є Великій Британії. Крім цього є ще моральна сторона, котра також промовляє за обов'язком Британії відбудувати незалежну Польщу. Польща була першим краєм, що поставив спротив гітлеризмові. Далше Польща є першим краєм, де не появлявся Квізлінг. Польські герої дадуть вояки беззастановно ще тепер борються на всіх фронтах.

На кінці свого писання питає Войтг, чи, якщо це все здійсниться, чи Польща повинна далше інтересувати Англію? І відповідає на це питання потакууючо.

Усе це було би може і на місці, про що пише Войтг, якби Польща могла дійсно переміститися в державу, що дійсно моглаб тримати Німеччину на ланцюгу. Однак так є, що корінного польського населення на польських землях є мало, не більше як 20 мільонів, а корінного німецького населення на етнографічних німецьких землях є понад 70 мільонів. Навіть у федерації з Чехією Польща малаби несповна половину населення Німеччини. І як тут говорити про створення Польщі, якої „не можна було перемоти”? І яка моглаб бути стороною двох разів більшою від себе Німеччини. Та це при тому гарантувати що Советський Союз буде теж під її наглядом, бо Польща потрапить недопустити „до взаємного тертя тих двох потуг”. Тут уже Войтг є аж надто короткозорий, коли не бачить, що це є неможливе до „досягнення”.

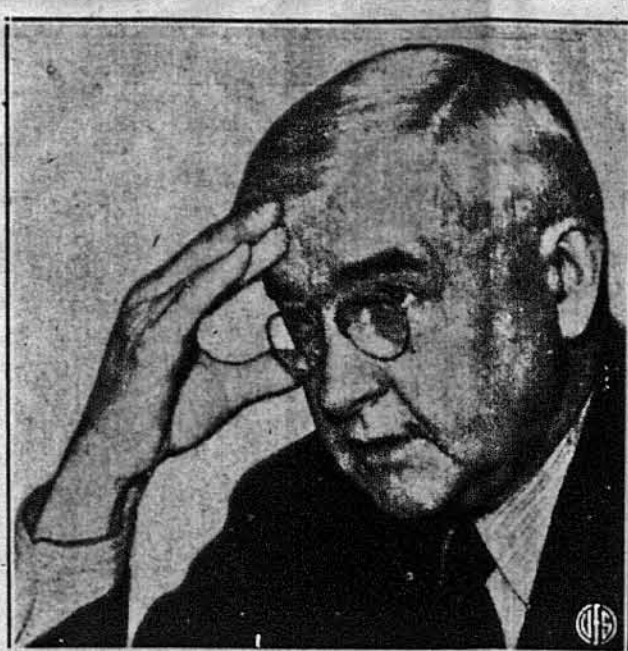
НІМЦІ В ЛІБІЇ ВІДСТУПИЛИ

КАІРО. — Німецька армія маршала Ромеля в Лівії, виконавши два сильніші напади на британські лінії, знов втихнула. Німці відступили назад до своїх давніх позицій і покищо заперестали далших нападів.

На протязі кількох останніх літ на малу Латвію зробили наїзд поляки, москалі, а вкінці німці.

ЗБИТИЯ КОЛО СУЕЗУ. — Розкинені частини навіського бомбовика, розбитого британськими військами коло Суецького каналу в березні.

ДЖЕСІС ДЖОВНС, СЕКРЕТАР ТОРГОВЛІ, ставав оної перед сенатським комітетом і заперечував, немовби то уряд здержував продукцію гуми. Він говорив, що в минулому році продукція гуми досягла 40,000 тонн.

Тиждень Війни

(Виготовлено Бюром Урядових Звітів, перекладено та розповсюджено Загальною Радою Американської Єдності).

Голова Ради Военної Продукції Нелсон, промовляючи в Нью Йорку, казав, що „американська індустріальна машина дійсно починає рухатись”. Продукційні розклади виробу літаків, встановлені на перші три місяці цього року, були виконані, або навіть перевищені, продукція тенків випередила розклад.

Він казав, що продукція торговельних кораблів „підноситься швидко” й завдання на цей рік буде виконане. Рушниця „Геренд” є доступна тепер „кожному з наших воєнних воєняк, який повинен її мати”. Досягається також намічена продукція проти-літакової та проти-тенкової зброї. Однак, „це не є час для легкого задоволення”, казав він, бо продукція воєнного зняряддя є таким величезним завданням, що „хоч ми можемо побити рекорд будь коли зроблений, а все ще можемо мати недостачу”.

Сенат ухвалив та відіслав до Палати Репрезентантів законопроект про встановлення Корпорації Менших Военних Заводів при Раді Военної Продукції з фондом на \$100,000,000. Корпорація доставитиме від урядових агенцій контракти й буде уділювати їх малим підприємствам, в разі потреби розбиваючи їх на підконтракти.

Цивільні виробни.

Рада Военної Продукції на-казала, щоб при продажі зубної пастки чи порошку, або мила до гоління в бляшанках, покупці давали продавцям відповідну кількість порожніх бляшанок. Рада „заморозила” продаж та доставку всіх нових бициклів для дорослих, включно з тим, що вже були замовлені й за які заплачено. Місцеві відділи Червоного Хреста почали збірку матеріалу, що заощаджується усуненням закладу приблизно на 50 мільонів пар мужських штанів, що є на тепер в крамницях. З за-

шадженого матеріалу буде зроблено коло 300,000 нових одягів.

Рада Военної Продукції на-казала негайно спинити продукцію цинкових покриттів на ріжні консервовані сосис, повила і т. п., а після 30 квітня на флашки до пива й інших легких напій. Після 30 квітня також не будуть вироблятися виссавачі пороку, дитячі грашки й гри з металю, фібру та інших важких матеріалів. Рада вкоротила вживання сирової гуми для 50 річ, включаючи пожежні та фабричні гумові сикавки.

Дотримання розпоряджень про першество.

Рада Военної Продукції подає, що з минулого червня розпочато дослідження над 10,000 фірмами, чи виконують розпорядження про першество. Вже закінчено слідства над 3,500 фірмами. З них в 1,600 не виявлено порушень, а приблизно в такі самі числі траплялись дрібні порушення в наслідок непорозуміння. По-слідств було відібрано 35 контрактів, що торкались 46 фірм та одної особи. 13 федеральних агенцій та більше як 3,500 слідчих співпрацюють з Радою у провадженні слідства.

Цини

Бюро Адміністрації Цин „заморозило” фабричні цини й гуртовий та дрібний продаж на матеріали до сплавів та на 44 домашніх електричних приладів на рівні цин 30 березня. Встановлено покриття цин на твердий і книжковий папір та на звичайний й дорогий папір для оправ і для креслення; також на цин пенсильвенійського антрацитного вугілля. Департамент хліборобства подає, що коштів продуктів є тепер на 15 відсотків вище пересічних за 1935—39 рр., але все ще нижчі від рівня 1929. року.

Цивільна Оборона.

Директор Цивільної Оборони Лендс казав, що ворожі летунські напади на американські воєнні фабрики цієї весни „цілком можливі”. Що для німців „дарт” за дозен бомбовиків зруйнувати важні індустрії навіть в середині країни”. Він казав, що \$20,000,000 з фондів Цивільної Оборони уділено на будув закладів для вироблення газу масок для цивільних. Шоломи, повязки на рукави та інші речі для проти-летунської сторожі та пожежних пожежників було розіслано до більше як 40 міст обох бережів.

Для Збройних Сил.

Сенат ухвалив та відіслав до палати репрезентантів законопроект про підвищення платні з 30 доларів на 42 доларі місячно звичайним морякам і учням-морякам та пропорційне підвищення для воєнних інших частин. Департамент пошти видав розпорядження, згідно з яким всі частини збройних сил можуть посылати листи першої класи безплатно. Сенат ухвалив обмеження для одруження старшин армії й флоту протягом війни. Президент підписав закон, яким дозволяється департаментові війни вербувати американських техніків, які слу-

жать в чужинецьких збройних частинах, та платити їм більше ніж \$21 місячно протягом перших чотирьох місяців.

Департамент флоту подає, що між 9 та 17 квітня відбуватимуться наради в 35 стейтах з метою ознайомлення вишівників з пляном придбання морських старшин. Згідно з тим пляном буде вербуватись 80,000 студентів першого та другого року коледжу річно. 35,000 річно буде вибрано для дальнішого навчання на одержання першої старшинської ранги в Морській Резерві.

Конгрес ухвалив та відіслав до сенату законопроект про уділення 18 біліонів доларів на війну, з яких майже 7 біліонів на воєнні літаки. Сенат ухвалив та відіслав до палати репрезентантів законопроект про уділення одного біліона доларів на морські публічні праці — поширення летунських установ та складів. Департамент війни дозволив старшинам та воякам, крім тих, що є в регулярній армії, брати участь в політичній кампанії та займатися політичною працею, якщо подібна діяльність не перешкадає виконанню військових обов'язків. Головна Поборова Комісія наказала місцевим комісіям почати місящеву реєстрацію 16. лютого та приготуватись до по-лику до війська в червні — можливо й в травні — цих та попередніх реєстратів. Місцеві комісії мають перевести 27 квітня реєстрацію приблизно 13,500,000 мужчин у віці від 45 до 64 літ.

Воєнний фронт.

Флотна повідомляє, що до 4 квітня американські морські частини насліді японцям такі втрати: затопили 21 воєнний корабель, правдоподібно затопили 13 та ушкодили 22; за-топили 48 не-воєнних кораблів, можливо затопили 14 та ушкодили 14. Флотна подає, що затопила або певна, що затопила, 24 підводних човнів „осі”, армія чотири. Помічній летунський секретар війни Ловет каже, що американські пілоти на Далекому Сході зби-вають п'ять японських літаків за кожний свій втрачений.

Частини ген. Вейрайта на Філіппінах відбили чисельні ворожі напади на суходолі, на морі і в повітрі на Бата-анському півострові та остро-ві Коретідор, спричинивши тяжкі втрати японцям. Япо-нський бомбовик затопили аме-риканський помічний корабель-летіще „Ленглі”, нищитель Пері та тенкер Пекос на пів-денному заході Тихого Оке-ану. Припускають, що при то-му втрачено 700 людей. Флотна повідомляє про сторпедован-ня ще 15 торговельних кораб-лів Об'єднаних Держав на Ат-лантику.

Паропластво.

Морська Комісія подає, що закінчено контракти на ко-раблі на 23 мільйоні тон — близько 2,300 вантажних ко-раблів і тенкерів — завдання, яке встановив президент на 1942—43 роки. Сенат ухвалив та повернув до палати репре-зентантів законопроект про поширення воєнного ризика постановами Морського Тор-говельного Закону, щоб до-зволити асекуравати чужи-нські кораблі так само як і краєві.

Сільське господарство

Департамент хліборобства повідомляє, що за перший рік його поширеної програми за-купок — від 15 березня 1941. до 15 березня 1942. — він за-купив сільсько-господарських продуктів вартістю більше як на 800 мільонів доларів, за-галом поверх 7,500 мільонів фунтів. Більше як половину закупок складали м'яси, ку-рячі та молочні продукти. Більшість з них була призна-чена на доставку згідно з „ленд-ліз”.

Департамент хліборобства подає, що цини на сільсько-господарські продукти склади-ли 99 відсотків паритарної ціни дня 15 березня 1942. і 46 від-сотків поверх пересічних за 1909—14 роки. Корпорація Торгового Кредиту повідом-ляє, що вона віддає на продаж до 30 квітня коло 5,500,000 бушлів кукурузи та коло 240,000 бушлів пшениці для výro-бу індустріального алькоголю. („Тиждень Війни” відсумо-вує інформації, взяті з уря-дових джерел про важні по-дії тижня, до понеділка, 6 квітня).

КОЖНИЙ СВІДОМІЙ АМЕ-РИКАНСЬКИЙ УКРАЇНЕЦЬ ПОВИНЕН БУТИ ЧЛЕНОМ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ.

3 ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

ЕЛИЗАБЕТ, Н. ДЖ.

Наші вояки на Свячені.

В неділю, дня 12. квітня 1942 року, українська громада в Елизабет, Н. Дж., обходила традиційне свято: „Спільне Свячене”. Ріжилось це свято від попередніх свят тим, що на це свято запрошено 25 воє-ків американської армії. Во-яки ввійшли походом через са-ло, витані ширими оплесками 300 гостей. Опісля засіди до-стола та смачно заїдали украї-нську ковбасу, паску, печеню і інші святкові присмаки. Ук-раїнські дівчата асистували во-якам у поході і при обіді, а опісля забавлялися разом на-балі. Посвячення пасок довер-шив місцевий парох о. Лев Ча-пельський, виголошуючи при-тому відповідну промову. При-кінці промовив до зібраних п. Р. Слободян, підносячи ва-гу теперішніх воєнних подій та зазначаючи, що так, як на-ша громада тут приймає і ша-нує гостей-воєнків, так певно й інші громади гостять і ша-нують наших синів, що вже го-тові до рішальної боротьби за волю і долю нашої бать-ківщини — Америки.

ЛИСТУВАННЯ РЕДАКЦІЇ

Чому писати злим віршом, а не доброю прозою? — Вір-ші до нас далі надходять. Ще скорше ніж весна... Та, на-жалі, годі їх друкувати. Не-переконує нас навіть те, що і-нші газети друкують те, що ми відкидаємо. І кажемо от-верто, що те, що друкується не є ніякою поезією. А мова-така, що її вживали віршо-писці тому 50 років... Дивує-нас, чому ті, що передають думки злим віршом, не про-бують передати їх звичайною-мовою. Добрих дописувателів і так мало. Вони приладисли би.

Латинник, Перт Амбой, Н. Дж. — Пощо Вам поміти со-бі над тим головою? Є доволі власних клопотів.

А. К. — це згадуємо часто за тих, що пересилають ви-тинки, а тільки в таких ви-падах, коли є щось особли-вого. Але ми дуже вдячні тим, що за таке пам'ятають. Як теж і цікаво нам знати, хто, чим і як інтересується, читаючи а-мериканські чи чужомовні га-зети.

Пригода Злодія...

(Докінчений зі сторони 2-го)

ма з Відня, а той над тим по-хитав головою, як ця сочка була докладно уставлена, то-чнисьенько на сонішню кульміна-цію тринадцятого червня. Го-ворив, що то попросту небу-денний талант, бо той п'ятна-цятилітній хлопець не мав до того ніяких астрономічних приладів до мірення кутів. Що з тим Сепом було далше, не знаю. Та я так собі думаю, який то з того вулицника міг бути астроном або фізик. Таж то міг бути другий Ньютон чи що, той проклятий хлопчи-це! Та то в світі сходять на марне стільки знаменитих по-мислів і таких тих гарних те-лантів. — Знаєте, люди мають таку терпелівість шукати в піску діамантів або жемчугів у морі, а щоби шукали посе-ред людей вартісні та небу-денні дари Божі щоби не мар-нувалися, це їм навіть не при-йде до голови. А це велика хибя.

(Зі збірки „Повідки з друге-капси” — переклав М. Н.). (Кінець).

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

КАНЗАС СІТІ, КАНЗ. — Звичайні місячні збори Ір. св. Водолітара, від. 323, відбулися в неділю, 19 квітня, в годині 1-го попудні. Отрималися всі члени, місцевих і позамісцевих, прибули на збори, бо є важкі справи до поладження, як справи відвідування 30-дніного юнїлею, який припадає в місяці маю. — Дмитро Ярешко, предс.; Во-силь Федан, кас.; Дмитро Кархут, секр.

ЛОРЕАН, О. — Місячні збори Тов. У. Н. Союзу, від. 50, відбулися 19 квітня в годині 1-го попудні в галі 25451ст 33. Стр. Присутні члени прийшли на збори, бо є багато справ до поладження. — М. Ше-мичин, секр.

МІЛВОКІ, ВІС. — Квартальні збо-ри Тов. ім. Івана Франка, від. 103, відбулися в суботу, 18 квітня, в 7. годині вечір, в першому залі, 1231 West Skat ul. Присутні всі члени і члениці, місцевих і поза-місцевих, прийшли на призначену го-дину. Маємо справи до поладжен-ня. Також буде справоздання кон-трактів з минулих тріх місяців. Док-ладні члени не забудьте прийти на збори та заплатити свій довг, бо як не заплатите, то потім щоб не бу-ди паркання, що я вже не в Союзі, — Григорій Лад, предс.; М. Адамчук, кас.; Т. Барек, секр.

НЬЮ ЙОРК, Н. Я. — Місячні збори Тов. Зал. Св. від. 117, відбулися з суботу, 18 квітня, в 8. вечором, в залі 30 1ст 7. Стр. Присутність члени кончилась, бо є важкі справи до поладження. Були акт контролі книжок за квартал. — Н. Чудакевич, секр.

ПОЗІР! ФІЛАДЕЛЬФІЯ І ОКОЛИЦЯ! ПОЗІР!

Ми, нижче підписані, просимо відділових урядників, щоб прийшли на

ОКРУЖНІ ЗБОРИ ФІЛАДЕЛЬФІЯ І ОКОЛИЦІ.

Запрошуються урядники таких відділів: 35, 45, 62, 83, 105, 163, 239, 268, 324, 339, 375, 395, 422, 116, 156, 173, 237, 245, 247, 248, 307, 261, 321, 331, 457, 347, 352, 362, 383, 388, 394, 128, 166, 378.

Важна справа вимагає, щоб на Окружні Збори прий-шли предсідники, секретарі і касіери та делегати 20-тої конвенції У. Н. Союзу, а з подальших місцевостей бодай представники відділів У. Н. Союзу.

Збори відбуватимуться

В НЕДІЛЮ, 26. КВІТНЯ (APRIL 26, 1942)

в годині 1. попудні

В УКРАЇНСЬКІЙ ГАЛІ, 847 N. FRANKLIN ST., PHILADELPHIA, PA.

На зборах буде присутний головний касіер У. Н. Союзу, Р. Слободян.

Обов'язком відділових урядників є, бути присутними на Окружних Зборах. По зборах вечором відбуватимуться Союзова Гостина з забавою для всіх членів У. Н. Союзу і гостей.

ЗА УРЯД ФІЛАДЕЛЬФІЙСЬКИХ ВІДДІЛІВ:

Д-р В. Галан, предс.; С. Слободян, секр.; С. Чорномаз, кас.

?

ЧИ Є У ВАШІЙ ХАТІ ЦЯ НЕОБХІДНА ДЛЯ КОЖНОГО УКРАЇНЦЯ КНИЖКА

A HISTORY of UKRAINE by Michael Hrushevsky

Жіноча Сторінка

ВІЙСЬКОВА СЛУЖБА ДЛЯ ЖІНОК

Законопроект про військову службу для жінок перейшов уже американську палату репрезентативів і нема сумніву, що у сенаті стріне його така сама доля. У найближчій будучині вяде він американську жінку у військовий однострій та у перше в історії Америки вложити на неї права та обов'язки стану, якого відвічним призначенням є збройна оборона краю перед ворогом.

Як би не це, що заіснування такої події припадає на воєнний час і губиться у повені новин та сенсаций дня, вона надає для цього, щоб відсвяткувати її як історичну дату, що кінчить усіх спори про політично-громадянську здібність чи нездібність жіноцтва. «Не маєте права співгодувати краєм, коли не кладете за нього життя» — казали противники жіночої рівноправності. Закон про військову службу для жінок замикає ім уста раз на все, але ставить теж жіноцтво перед відповідальністю та обов'язками, яких воно дотепер ніколи не дивало: військовою, твердою службою та безпосередньою обороною краю.

Хоч не знаємо ще подробиць закону, то правдоподібно буде він взуватися на цьому, який зорганізував перше англійське жіноцтво у правильній військовій частині. Жінки у приписаному віці (в Англії від 18 до 40 року життя) підлягатимуть примусовій реєстрації, а ці, яких не обтяжують родинні обов'язки, будуть діставати військовий вишкіл та приділ праці на такій самій zasadі, як це відбувається у чоловічих частинах. В Англії жінки служать у летистві, на воєнних кораблях, у розвідчій службі — заповняючи списки погиблих та героїв, полонених, пропалих. Чи американський закон про жіночу військову службу виділить лиш деякі роди праці для жінок, чи прийме її у цілій ширині — покаже остаточно редакція закону. У кожному випадку жінки підлягатимуть загальному припису військовій дисципліні та зможуть діставати старшинські ступні, якщо лиш на них заслужать.

Закон проєкт закону прийшов до американської палати репрезентативів, попередила його досить гостра критика зі сторони церковних кол і деяких суспільних груп. Вважали вони ідею втягання жіноцтва у військову службу загрозливою для родинного устрою і самого жіноцтва, яке — поцінувши фізичні шкоди — буде мусіло перейти небезпеч-

ну моральну та духову революцію, щоб приспособити себе до безоглядних та брутальних воєнних поведінок. Родинний устрій потерпить на втягненню жіноцтва у військову службу тому, бо велика частина жінок відійде на час війни від родинного життя та замінити його на касарняне, а вернувшись після війни домів може не знайти у себе досить моральної сили, щоб безслідно вичеркнути страхіття воєнних переживань та забирати ся класи основу під правильне родинне життя.

Ці закінки не видержують критики ізза цього, що сподіваються провадження модерної війни заставляє кожного, без огляду на це, чи він вдягнений у військовий однострій, чи цивільну одіжку, глядіти у вічі усім найтяжчим воєнним трудам. Сьогодні не вдається захоронити нелітньої дитини перед первиними наслідками воєнних ділань у такій мірі, щоб вони не дійшли до свідомості дитинячого ума та не поробили потрясень у її світогляді. Ніхто не є в силі знайти теж способу на це, щоб переселити на час війни усе жіноцтво у якийсь відокремлений, спокійний світ, де воно моглоб пережити воєнну запереху, заховуючи свої духові та фізичні сили як капітал на майбутню відбудову знищеного війною життя.

Як не старалася жінка уникнути цього, скільки морально та фізично не працювала, щоб родинне життя вдержати на час війни у не порушеному стані — війна всеж таки знайде спосіб, щоб вдарити у котрийсь його угол. Або поруше особовий склад родини, покликуючи її членів

до війська чи у помічницю службу — або стягає якісь господарські потреби вслід за економічними ускладненнями цього краю, неминучими у кожній війні. Кожна війна мусить записатися шкодою на родинному житті та правильному вихованню дітей, а тим більше ця, яку тепер переживаємо. Бо це війна цього краю та цілої нації; сама жінка не захоронить перед її наслідками свого го тіла, щоб не знати як широко розтягла крила та голосно квокала.

З опінії американського жіноцтва про проєкт військового закону виходить, що воно піде радо служити країні зі зброєю у руках. Чи правильно здає собі справу з цього, що його чекає — покаже найближча будучність. Парадоксальне: закон про військову службу для жінок ухвалюють чоловіки, бо американське жіноцтво має надто малу репрезентацію у законодавчих установах, щоб вона могла заважити своїм голосом на висліді. Але жінки устами своїх провідниць висловили у цій справі чимало власних поглядів на сторінках преси, чи з інших місць, які послужили матеріалом для обробки закону.

Досвід в Англії показав, що жіноча військова служба має дуже добрий вплив на особисті відносини між жінками, які набирають щораз більше рідких до цього часу прикмет тривалої дружби, довіри, людяності, пошани. Якщо після скінчення війни жінки перенесуть ці прикмети на терен мирної співпраці та життя між собою — це буде теж один з осягів, для яких варто було їм вдягнутися військовий однострій на час воєнного лихоліття.

Клявдія Олесницька.

ДОПУСКАЮТЬ ЖІНОК. — Тайна Служба Злучених Держав зламала свою столітню традицію, коли вона онді допустила на роботу жінок. Марія Куні (наліво) і Айлін Голдбай заняли в шікаговському уряді місця мужчин.

ВИЗНАЧНІ ЖІНКИ СХОДУ. — Направо, пані Чіанг-Кай-шек, жінка наачальника Китаю, в товаристві пані Пандит, сестри гіндуського провідника, Негру, підчас недавніх відвідин китайки в Індії.

На Тему: Чоловіки й Жінки

АНГЛІЙСЬКІ ЖІНКИ ЗАВОДЯТЬ ВОЄННІ СТРИЖЕННЯ

Бритійський уряд одобрив кампанію за те, щоб жінки стриглися на час війни коротко.

Заяв уряд те становище на тій основі, що таке стриження розвіже просто неодо питання на полі здоров'я й краси. Кампанію почала Ліга Бритійських Стригунів. Ця Ліга теж виробила остаточні правила цього воєнного стриження, що тепер широко пропонується під іменням „ліберті кот”: на переді волосся не має бути довше, як 6 цалів, на заді не доше, як 2 цалі. При тому Ліга дивалася й за те, щоб не стригти по хлоп'ячому, щоб про цю нову фризуру не можна говорити як про „боїш баб”.

Ліга каже, що нова фризюра має за собою багато даних: вона дозволяє скоро скінчити причіску, вона вимагає менше прищиплюнок. Зважаючи менше часу на чесання, жінки будуть могли присвятити більше часу воєнній справі.

ПРИГАДКА ГОСПОДИНЯМ.

Зогляду на те, що з приходом весни думки господинь звертаються на весняне чищення дому, уряд звертає жінкам увагу на різні способи консервації господарського наряддя. Ціллю уряду є відложити найдаліше пайкування.

Наприклад, продукція нових приладів до чищення комнат („вакуум клінери”) має бути закінчена з кінцем цього місяця. Отже старі треба так консервувати, щоб вистарчили на найдовший час. Отже уряд радить не відкладати на довше потрібних напавок старих приладів. Далі радить чистити їх і оливити правильно.

за інструкціями фабрики.

Інші поради уряду відносяться до запобіження молям у воєнних матеріях. Якщо якого воєнного одіння не має вживати, треба його вичистити „на сухо”, а потім сховати в проти-молевій торбці, або обережно зложені сховати в забезпечені проти молив шухляди.

Уряд звертає при тому на приписи фабрики районних виробів „Америкен Вискоз Корпорейшен” про консервування районних виробів. Спеціально звертає увагу на пораду не вживати гарячої води, не мочити їх ні не терти ні викручувати.

Радиться при тому господариням дивитися на картини, що приходять від підприємств до чищення з директивами про консервування одіння і т. і.

ДЕНЬ МАТЕРИ

Президент Рузвельт видав 8. квітня прокламацію, котрою встановив 10. травня Днем Матери.

У прокламації Президент закликає мешканців Злучених

Держав „висловити любов і пошану, котру ми чуємо для матерей нашого краю, через звичає виставлення прапорів на домах і в інших відповідних місцях та признаками й посланнями любови”.

ЖІНКИ ПРИ ФАБРИКАЦІЇ ЛІТАКІВ

Каже „Громен Еркрефт Енжинірінг Корпорейшен”, що з квітнем наступного року жінки будуть становити серед робітників її фабрик літаків у Бетпейдж, на Лонг Айленді, повних 30 процентів.

Підприємство каже, що воно взялося наймати жінок, бо не було іншого засобу дістати постійний доплив робітництва. „Персонал-менеджер” підприємства каже, що жінки є справніші від чоловіків у певних роботах, головні в тих, що вимагають повторення тої операції кілька разів у тому самому дні.

Жінки, що стараються за роботу в фабриці літаків, мусять уперед перейти 10-тижневий курс у якійсь місцевій школі під стейтовим доглядом.

ВАСИЛЬ ПРИШЛЯК ВИРІБНИК І ПРОДАВЕЦЬ МЕБЛІВ

„GRANT CIRCLE UPHOLSTERY CO., Inc.” 2469 WESTER AVENUE Near 188th St. BRONX, N. Y.

Має на складі РІЗНІ МЕБЛІ доброї якості, по дешевій ціні. Telephone: FOrdham 5-4666.

ДАРОВА

Виділено кожному зразок (SAMPLE) Карпінського Чаму з найліпшого гірського зілля, на недомогання жовудка, печінки і нирок. Велика пачка коштує 50¢.

● ГРУДНЕ ЗІЛЛЯ, природне средство, припоруочує тим, що терплять на верхній кашелі, біля горла і задку. Пачка коштує 50¢.

● ЗІЛЛЯ НА БОЛЮЧІ НОГИ. Дуже помічне. Яй його ужити надруковано на банці. Велика пачка 50¢.

● МІШАНИ КОРІННЯ, на нестерпність, брак апетиту, корі, Добре також на запах до горілки. Пачка 50¢.

Хто купить 4 пачки нараз вище згаданого зілля за \$2.00, дістану одну пачку даром.

Маємо вські лічничі зілля, листя, цвіт, кору, ягоди, коріння, ладан, жинцію і т. д. Продаємо гуртом і детално. Для щорічників і продавців відповідний опуст. Замовлення посилайте на адресу: UKRAINIAN BAZAAR, 170 E. 4th St., New York, N. Y.

ХТО ХОТІВ БИ гарно мешати, прощу голоситися за ДЖЕНІТОРА на адресу: 3257 — 36th STREET ASTORIA, I. I.

ЦІЛИЙ ПОХОРОН в цю переважною металовою труною, двома антами, караваном, бальсамуванням, екзальванням Похоронного Дому і т. д. \$295.00

Все, чого треба, з вишком однієї й належностей за церквою відправу й цвинтар.

S. KANAI KAIN 433 State St., Perth Amboy, N. J. Phone: Perth Amboy 4-4646

МИРОН ЛИТВИН І СИН УКРАЇНСЬКІ ПОГРЕБНИКИ

Обслуга шира і чесна Main Office: 383 MORRIS AVENUE, cor. Springfield Ave. NEWARK, N. J. Phone: Essex 3-5347

Branch office (Phila): 969 SOUTH BROAD STREET, TRENTON, N. J. Phone: Trenton 3588

ІВАН БУНЬКО УКРАЇНСЬКІЙ ПОГРЕБНИК

заряджує погребам по ціні так низькій як \$150.

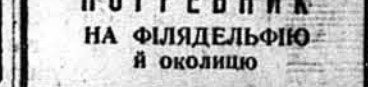
Обслуга найкраща.

JOHN BUNKO Licensed Undertaker & Embalmer

437 E. 5th St., NEW YORK CITY. Dignified funerals as low as \$150. Telephone: GRamercy 7-7661.

ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК НА ФІЛАДЕЛЬФІЮ й околицю

МИХАЙЛО НАСЕВИЧ cor. FRANKLIN & BROWN STS., PHILADELPHIA, PA. Tel. Market 1320.

ОБЛУГА В ДЕНЬ І ВНОЧІ

ПЕТРО ЯРЕМА УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

ЗАНІМАЄСЬ ПОХОРОНАМИ в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK І ОКОЛИЦІ

129 EAST 7th STREET, NEW YORK, N. Y. Tel: Orchard 4-2568

BRANCH OFFICE & CHAPEL: 707 PROSPECT AVENUE, (cor. E. 153 St.), BRONX, N. Y. Tel: Melrose 5-5577

Не числиться ніякої поштової оплати на пошту Злучених Держав за книжки для сліпих, друковані методом Брейлі.

UNWILLINGLY, TARZAN AND THE BOY HAD AIDED THE PIRATE VICTORY. THE ADAKS CHEERED THEM WILDLY.

"I'M GLAD YOU DECIDED TO JOIN US," VILYENO SMILED. "AND THE BOY, TOO. HE'LL MAKE A FINE PIRATE!" THE RENEGADE EXTENDED HIS HAND.

--- "LET BYGONES BE BYGONES..."

TARZAN ANSWERED COLDLY. "I MAKE NO PRETENSE OF FRIENDSHIP VILYENO. I AM YOUR FOE!"

Не зо своєї доброї волі Тарзан та Том причинилися до перемоги піратів. Адакці вітали їх з великим одушевленням.

„Я є щасливий, що ти рішився пристати до нас” — заговорив Вилієно до Тарзана. „Це саме з хлопчиною, який буде добрим піратом”.

Простягаючи до Тарзана руку, Вилієно заговорив: „Забудьмо про все, що було між нами, тепер станьмо друзями”

Та Тарзан заговорив холодно: „Я не можу вдавати твого приятеля, Вилієно. Я є твоїм завзятим ворогом”

ТАРЗАН, ч. 543. Відкинене приятельство.